

ДОСВІД РОЗРОБКИ ОНЛАЙН-КУРСІВ ЯК ФОРМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ 1

Сиволап В.Д., Лашкул Д.А., Солов'юк О.О.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: медична освіта, дистанційне навчання.

Вступ. У зв'язку з глобалізацією освіти виникає проблема створення і розробки нових ефективних освітніх моделей. У зв'язку з цим університети беруть курс на подолання кордонів для завоювання і освоєння не тільки свого національного освітнього простору, а й міжнародного. Прагнення навчальних закладів утвердитися у світовому освітньому просторі пов'язано не тільки з підвищенням міжнародної конкурентоспроможності вузу, високої конкуренції на ринку освітніх послуг, але і з реакцією на неминучу глобалізацію в сучасній системі освіти. Використання передових технологій в навчанні робить його більш доступним, ефективним і якісним. Сьогодні онлайн-курси – один з напрямків дистанційної освіти, що найбільш динамічно розвивається. Свої курси пропонують передові світові університети, їх читають кращі в своїй області фахівці і дослідники, а аудиторія провідних освітніх платформ обчислюється мільйонами користувачів.

Мета дослідження. Обґрунтувати можливість і доцільність використання нових технологій дистанційного навчання в рамках вдосконалення медичної освіти.

Основна частина. В Запорізькому державному медичному університеті згідно наказу від 06.05.2016 №190 «Про розробку та запровадження дистанційної форми навчання в ЗДМУ» розпочато створення онлайн-курсів дистанційного навчання. Попередньо було проведено опитування студентів з метою з'ясувати тематичних напрямків, які представляють найбільший інтерес. Був складений перелік курсів, які необхідно підготувати на кафедрах університету. На кафедрі внутрішніх хвороб 1 розпочато створення онлайн-курсу для студентів 4 курсу за темою «Актуальні питання фізіотерапії» на базі Інтернет платформи edX, оскільки цей матеріал останні кілька років був переведений на самостійну підготовку.

Система дистанційного навчання включає в себе наступні основні складові:

- засоби створення змісту навчального курсу (контенту);
- засоби управління контентом, що відповідають за наповнення, зміни, доповнення, авторизацію контенту і доставку його тому, кого навчають за запитом та/або календарем курсу навчання;
- засоби ведення звітності про успішність, різної статистики подій і процесів, що відбуваються в системі, організацією прийому іспитів або проведення тестування;
- засоби комунікації між усіма учасниками процесу навчання (електронна пошта, форуми, чати, соціальні мережі, веб-конференції і т.і.).

Після створення сценарію онлайн-курсу розпочата розробка та наповнення платформи електронними навчальними елементами для дистанційних курсів. Труднощі підготовки полягали в тому, що раніше співробітники не стикалися з подібним видом роботи. Велика частина даного виду роботи пов'язана з використанням комп'ютерної техніки та відповідного програмного забезпечення, що вимагає необхідності як наявності цього обладнання, так і навичок роботи персоналу. Керівництвом університету були зроблені титанічні зусилля по мотивації і виконанню цього завдання, оскільки даний напрямок роботи є актуальним в світлі удосконалення освітнього процесу. Був розроблений план лекцій. За кафедрами розподілені куратори, які повинні були забезпечити вирішення проблемних питань.

Першим етапом виконання роботи був збір матеріалу. Співробітниками кафедри раніше був підготовлений підручник з фізіотерапії, що став інформаційною основою для курсу. Крім цього, була проведена підбір необхідних мультимедійних даних. Для цього використовувалися ресурси Інтернету, а також проводилася відео зйомка власними силами із залученням до цього процесу студентів 4 курсу, які допомагали знімати медичне обладнання для фізіотерапії, монтували відеоматеріал. В результаті проведеної роботи були підготовлені 4 теми в рамках одного змістовного модуля.

Другим етапом роботи стала підготовка матеріалу для завантаження в програму, що безпосередньо використовується для навчання студентів. Це склало на нашу думку найбільші труднощі. Після прослуховування лекцій з'явилися певні навички роботи з програмним забезпеченням. Однак значне полегшення в проведенні даного етапу роботи з'явилося вже в процесі постійного спілкування з програмою. Через певний час співробітниками кафедри повністю завантажили навчальний матеріал у вигляді тексту, фотографій і відеороликів. Складність роботи полягала в тому, що всі співробітники мають медичну освіту, а робота з даними ресурсами вимагає рівня підготовки значно вище, ніж звичайного користувача, оскільки нерідко звертається і до елементів програмування. Проте, були освоєні алгоритми введення інформації, правильного оформлення мультимедійного матеріалу, що дозволяє комфортно знайомитися з ним в процесі навчання.

В кінці он-лайн курсу необхідно проведення контролю отриманих знань. Для цього були підготовлені тестові завдання із залученням ресурсів системи «Ratos».

Безумовно, в процесі роботи курсу будуть виявлятися недоліки в його виконанні, які необхідно усувати в подальшій роботі при розробці інформаційного контенту нового покоління.

Набутий досвід в процесі створення онлайн-курсу дозволив зробити певні висновки: викладачі-розробники курсу повинні володіти вмінням писати тексти; мати початкові дизайнерські навички для створення оформлення курсу; хорошу дикцію; вміння знімати відео; вміння працювати з аудіо; вміння створювати скрінкасти; вміння монтувати відео, аудіо, скрінкасти та мати терпіння.

Висновок. Таким чином, досвід розробки та впровадження дистанційного навчання в нашому університеті дає не тільки студентам можливість цілодобового доступу до навчальних матеріалів, постійну підтримку, консультації викладачів, онлайн відеолекції, віртуальні тренажери, інші технологічні рішення для забезпечення ефективного процесу навчання, але і переводить рівень навчання на більш високий сучасний щабель медичної освіти.

УДК: 378.4:61]:339.137:378.014.3

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИСТЬ МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ТА ЇХ ВИКЛАДАЧІВ У СВІТІ РЕФОРМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сидоренко О.М., Голобородько О.О.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: медична освіта, предметно-орієнтоване навчання.

У новому законі «О вищій освіті» передбачено декілька змін, які допоможуть наблизитись українським медичним університетам до європейських стандартів. Це є і автономія вищих навчальних закладів, і кредитно-модульна система, і можливість вибору студентами 25% курсів (циклів), і скорочення кількості лекцій та часу аудиторної праці викладачів до 600 годин, і збільшення часу для самостійної праці студентів. Данні підходи добре себе зарекомендували у багатьох відомих світових університетах.

У ХХІ столітті у світі зросла конкуренція у вищій освіті завдяки високій мобільності громадян. Застосування таких новітніх навчальних програм і технологій, як предметно-орієнтоване навчання, віртуальні пацієнти, комп'ютеризація навчального процесу, інтерактивні лекції, дистанційна освіта з застосуванням online курсів, трансляція перебігу виконання оперативних втручань у режимі online в учбові аудиторії повинні сприяти конкурентоспроможності медичних університетів та їх кафедр. Перехід до комп'ютеризації навчального процесу дозволить більш ефективно використовувати навчальний час, а також дозволить розширити можливості в отриманні та використанні нових навчальних технологій і матеріалів.

Можливість самостійного вибору студентами 25% курсів посилить конкуренцію серед викладачів та їх мотивацію, що сприятиме появі актуальних сучасних напрямів у навчанні та науково - дослідній роботі. Як відомо, рівень освітніх послуг є одним з важливих показників міжнародних рейтингів кращих університетів світу, тому його покращення сприятиме подальшій успішній діяльності сучасних вітчизняних медичних вишів.